

Aurskog-Høland kommune

den romslige kommunen

Fagplan for viltforvaltning i Aurskog-Høland kommune

Vedtatt av Kommunestyret 18.03.2013

Innhold

1. LOVER, FORSKRIFTER OG LOKALE VEDTAK	3
1.1. VILTLOVEN	3
1.2. FORSKRIFT OM FORVALTNING AV HJORTEVILT	3
1.3. FORSKRIFT OM UTØVELSE AV JAKT, FELLING OG FANGST	3
1.4. FORSKRIFT OM ADGANG TIL JAKT ETTER ELG, RÅDYR OG BEVER, AURSKOG-HØLAND KOMMUNE, AKERSHUS.	4
2. HOVEDMÅL FOR VILTFORVALTNINGEN I AURSKOG-HØLAND	4
3. FORVALTNING AV ELG	4
3.1. MÅL FOR ELGFORVALTNINGEN	4
3.2. VALDETS ANSVAR	6
4. FORVALTNING AV RÅDYR	6
4.1. MÅL FOR RÅDYRFORVALTNINGEN	7
5. FORVALTNING AV HJORT	7
5.1. MÅL FOR HJORTEFORVALTNINGEN	8
6. FORVALTNING AV BEVER	8
6.1. MÅL FOR BEVERFORVALTNINGEN	8
7. FORVALTNING AV SMÅVILT	9
7.1. MÅL FOR SMÅVILTFORVALTNINGEN	9
7.2. GJESS	9
7.2.1. Mål, lokale utfordringer og avgrensning av problemområder	9
7.2.2. Avgrensning av områder avsatt for gjess	10
7.2.3. Aktuelle tiltak innenfor hvert problemområde	10
7.2.4. Tilrettelegging for jakt for å redusere behovet for forvaltningstiltak	10
7.2.5. Samarbeid og koordinering med nabokommuner	10
7.2.6. Informasjonstiltak	10
8. VILTFONDET	10
8.1. GENERELT	10
8.2. RETNINGSLINJER FOR VILTFONDET I AURSKOG-HØLAND KOMMUNE	11
9. LITTERATUR	12
10. VEDLEGG; DATA FOR SETT/FELT ELG, SLAKTEVEKTER OG TRAFIKKDREPT ELG	123

Foto: Sten Ivar Tonsberg

1. Lover, forskrifter og lokale vedtak

Noe av rammene for viltforvaltningen er kort gjengitt nedenfor.

1.1. *Viltloven*

§ 1. *(lovens formål)*

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

2. *(lovens virkeområde)*

Med vilt menes i denne lov alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr. Loven gjelder også i Norges økonomiske sone.

§ 3. *(fredningsprinsippet)*

Alt vilt, herunder dets egg, reir og bo er fredet med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved vedtak om jaktbarhet og jakttider etter § 9 skal det særlig legges vekt på at arten produserer et høstingsverdig overskudd og at den har ressursbetydning. Det skal også legges vekt på jakt- og fangsttradisjon i vedkommende område og på den skade viltet gjør. Ingen skal holde vilt i fangenskap med mindre annet følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov.

Det er forbudt å fange, jage, drepe, eller skade fredet vilt. Dersom det er nødvendig for å hindre skade på person eller eiendom, er det tillatt å avlive smågnagere og krypdyr. Forbudet etter § 24 og § 25 gjelder ikke slik avliving.

Ved enhver virksomhet skal det tas hensyn til viltet og dets egg, reir og bo, slik at det ikke påføres unødig lidelse og skade.

1.2. *Forskrift om forvaltning av hjortevilt*

§ 1. *Formål*

Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

1.3. *Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst*

§ 1. *Formål*

Formålet med denne forskrift er å bidra til at:

- a) jakt- og fangsttradisjonene føres videre gjennom høsting av viltproduksjonen til gode for landbruksnæringen og friluftslivet,
- b) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke påfører viltet unødige lidelser, og
- c) jakt-, fellings- og fangstutøvelsen ikke volder fare for mennesker, husdyr eller eiendom.

1.4. Forskrift om adgang til jakt etter elg, rådyr og bever, Aurskog-Høland kommune, Akershus.

I

Det er adgang til jakt etter elg, rådyr og bever i Aurskog-Høland kommune.

II

Minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelse og fordelingsgrunnlag for fellingskvote på bever er som angitt i tabellen:

Hele/deler av kommunen	Elg: Minsteareal i dekar	Rådyr: Minsteareal i dekar	Bever: Fordelingsgrunnlag
Hele kommunen	2 000	500	Minstevannlengde

2. Hovedmål for viltforvaltningen i Aurskog-Høland

Det er et mål å legge til rette for lokal forvaltning av viltressursene i et næringsmessig og rekreasjonsmessig perspektiv. Samtidig er det en målsetting at viltbestandene skal reguleres på et bærekraftig nivå som tar hensyn til naturgrunnlaget og andre samfunnsinteresser.

Utmarka skal være en kilde for næringsutvikling for rettighetshaverne, samtidig som den også skal gi allmennheten adgang til jakt og annet friluftsliv.

3. Forvaltning av elg

Aurskog-Høland er en av Norges største elgkommuner og i siste 5 års periode har det årlig i gjennomsnitt blitt felt ca. 470 elger årlig i kommunen. Dette tilsvarer en førstehåndsverdi på elgkjøtt på ca. 5,1 mill. kr/år, i tillegg kommer andre verdier knyttet til hytteutleie, jaktopplevelser, guiding m.m. I forhold til beitetrykket på furu og andre lauvtreslag har elgbestanden en periode vært for høg men vi ser nå at bestanden er på vei ned. Det er rettighetshaverne som skal utarbeide bestandsplan og forslag til årlig avskytning mens kommunene godkjenner bestandsplaner og gir samlet fellingstillatelse for hele planperioden. Planens målsetting skal være i samsvar med kommunens mål for å bli godkjent. Statistikk fra sett elg, fellinger og slaktevekter gir opplysninger om utviklingen av elgbestandens størrelse, sammensetning og produksjon. I vedlegg 1 kan man se noe av denne statistikken.

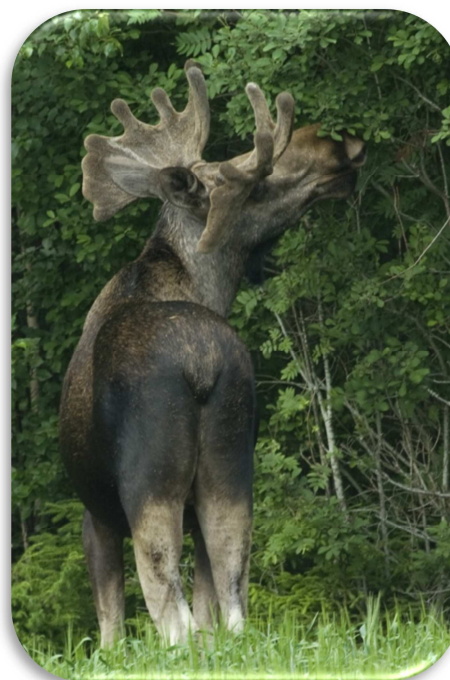

Foto: Sten Ivar Tønberg

3.1. Mål for elgforvaltningen

- I Aurskog-Høland skal det være en produktiv og sunn elgstamme på et stabilt bærekraftig nivå som gir kilde til rekreasjon og næringsutvikling innen rammen av det naturgrunnlaget gir. Forvaltningen av elgstammen skal tilpasses slik at det tas hensyn til andre samfunnsinteresser og opprettholder det biologiske mangfoldet. Med andre samfunnsinteresser menes bl.a.:
  - trafikkpåkjørslar
  - beiteskader på skog og åker

- andre jakt interesser
- annet friluftsliv
- Beitetrykket skal i gjennomsnitt ikke overstige 40 % av årlig kvistproduksjon for furu. Kommunen og valdet skal i samarbeid sørge for tilfredsstillende dokumentasjon av beitetrykket. Vurdering av beitetrykket skal skje på grunnlag av takst og vektvurderinger. *(Kommentar: Beitetrykk på ca. 40 % av årlig kvistproduksjon på furu er nær den biologiske bæreevnen i følge Solbraa (2003).)*
- Trafikkpåkjørsler av elg skal reduseres fra dagens nivå.
- Forvaltningen av elg skal være bestandsrettet, og i størst mulig grad være basert på bestandsplaner med en varighet på 3-5 år for store og godt organiserte vald.
- Elgens leveområde og bestandsplanens areal bør i størst mulig grad være sammenfallende. Nesten hele kommunen er godkjent som et vald og inngår i bestandsplanen for Aurskog Høland elgvald. Dagens ordning der Aurskog Høland elgforvaltningsråd har ansvaret for planutarbeidelse og oppfølging av godkjent plan, bør opprettholdes.
- Det skal være et nært samarbeid med nabokommuner i elgforvaltningen. *(Kommentar: Det er i dag et godt samarbeid innen Elgregionråd øst sitt område.)*
- Observert ku per okse i sett-elg bør ligge mellom 1,5 til 2,0 for valdet i gjennomsnitt for planperioden
- Observert kalv per ku i sett-elg bør ikke være lavere enn 0,65 for valdet i gjennomsnitt for planperioden.
- Dagens slaktevekter på kalv (70 kg) og ungdyr (135 kg) skal opprettholdes og helst økes.
- I tellende areal kan dyrka mark under 100 dekar med skog på alle kanter godkjennes. Tjern større enn 100 dekar godkjennes ikke som tellende areal. *(Kommentar: Dette er slik det har vært praktisert de siste årene. I § 10 i "Forskrift om forvaltning av hjortevilt" kan man blant annet lese at skogareal og myr under skoggrensa skal regnes som tellende areal. Videre jfr. § 10 kan også kommunen godkjenne andre arealer som naturlig nyttes av vedkommende art som tellende areal. Det er praktisk å la disse små arealene under 100 dekar inngå i det tellende arealet. Disse områdene, særlig kantsonene blir ofte mye brukt av elgen under beiting. Dersom mer av den dyrka marka skal medregnes som tellende areal må det vurderes om hvor mye av dette som nyttes naturlig av elgen. Elgens bruk av større sammenhengende arealer med dyrka mark varierer veldig med hvilke vekster som dyrkes og med årstiden.)*
- Vesentlig avvik i fra bestandsplanen og dens forutsetninger kan føre til at kommunen trekker godkjenningen tilbake (jfr §19 i forskrift om forvaltning av hjortevilt), eventuelt ikke godkjenner ny bestandsplan. Vesentlig avvik vil blant annet inntreffe når en feller mer enn 3 %, i forhold til totalt antall dyr i vedkommende alders/kjønns kategori i godkjent bestandsplan, dette forhøyet til hele dyr. *(Gjelder i forhold til antall dyr i avskytningsplanen og i sum for hele bestandsplanperioden.)* Felling av dyr utover lovlig kvote ansees som overtredelse av Viltloven.

- Nye søknader om godkjenning av vald skal sendes kommunen innen 1. mai. (*Jfr. § 11 i "Forskrift om forvaltning av hjortevilt"*)

3.2. Valdets ansvar

- Rapportering av bestandsdata (sett elg, fellingsrapporter, slaktevekter med mer) skal skje på utarbeidet skjema innen 14 (ny frist §25) dager etter siste jakt dag og skal sendes elektronisk til kommunen.
- Utarbeide bestandsplan for elg med 3-5 års varighet. For å kunne godkjennes skal bestandsplanen minimum inneholde konkret målsetting for bestandsutviklingen og plan for den årlige avskytingen i antall, fordelt på alder og kjønn. Videre bør planen ta opp:
  - Rutiner for innsamling/rapportering av bestandsdata. (Sett-elg, slaktevekter, med mer.)
  - Interne regler. Blant annet prosedyre for hva som gjøres ved feilskytinger innad i valdet.
  - Forebyggende tiltak for å hindre uakseptable skader og ulemper for andre samfunnsinteresser.
  - Eventuelle nedklassifiseringsregler og konsekvenser av disse.
 (*Kommentar: Plan for den årlige avskytingen i antall, fordelt på alder og kjønn skal gå på alder etter eventuelt nedklassifisering. Det er derfor viktig at valdet tenker nøye gjennom hva de ønsker å oppnå ved bruk av nedklassifisering og hva slags konsekvenser det gir. Sett-elg rapportering skal gå på reell alder.*)
- Innen 1. april skal valdansvarlig representant melde til kommunen alle endringer som har skjedd med valdets grenser, eiendomsforhold og tellende areal i løpet av siste jaktår, (*Jfr. "Forskrift om forvaltning av hjortevilt" §12.*) Søknad om endringer og/eller godkjenning av bestandsplan skal sendes kommunen innen 1. april.
- Valdet er ansvarlig for at hodene av felte dyr legges frem for alders- og kjønnskontroll.
- Valdet skal samarbeide med kommunen om elgbeitetaksering.

4. Forvaltning av rådyr

I Aurskog-Høland er det stor variasjon i rådyrtettheten. I kulturlandskapet og nærområdene til dyrka mark er rådyrbestanden generelt en del høyere enn innover i de større skogområdene hvor bestanden er meget lav. Dette gir utfordringer med å sette et minsteareal som passer over hele kommunen. Jaktuttaket er bare en av flere faktorer som regulerer rådyrbestanden. Predatorer som rev, gaupe og ulv samt lange kalde vintre med mye snø kan påvirke bestanden i vel så stor grad. Rådyrforvaltningen er preget av mange små vald med lite samarbeid og det er i dag godkjent ca. 250 rådyrvald i kommunen. Årlig tildeles fellingstillatelser på ca. 1050 rådyr og det rapporteres om felling av ca. 150-200 rådyr.

Foto: Jon Arne Kongtorp

4.1. Mål for rådyrforvaltningen

- Det skal arbeides for at rådyr forvaltes i henhold til bestandsplaner for vald på minst 20 ganger minstearealet med gode arronderingsmessige løsninger. Planen skal minimum inneholde:
  - Konkrete mål for utviklingen av rådyrbestanden
  - Plan for den årlige avskytningen i antall, fordelt på alder og kjønn.
  - Dokumentert grunneierliste med oversikt over gårds- og bruksnumre samt tellende areal. (Jfr. "Forskrift om forvaltning av hjortevilt" § 11. Søknad om godkjenning av vald.)
  - Oversikt over tellende areal, jaktfelt og valdets avgrensning på kart.
  - Navn og adresse for valdansvarlig.
- Det er et langsiktig mål at alle rådyrvald større enn 20 ganger minstearealet tildeles fri kvote ut i fra flerårige bestandsplaner.
- I tellende areal kan dyrka mark godkjennes. Tjern større enn 100 dekar godkjennes ikke som tellende areal. (Kommentar: Dette er slik det har vært praktisert de siste årene. Man ser at rådyrene i større grad enn elgen er knyttet til kulturlandskapet.)
- Minsteareal for rådyr er 500 dekar. Minstearealet justeres når bestandssituasjonen tilsier det.

5. Forvaltning av hjort

Hjort har vært observert noen enkelte steder i de siste årene, men det ser i dag ikke ut til at vi har en reproduserende bestand i kommunen. Sannsynligheten er imidlertid stor for at en på sikt vil få en økning i hjortebestanden og at den da bør beskattes. Det er kommunen som fastsetter forskrift om åpning av jakt på hjort og før det åpnes for jakt på hjort skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering (Jfr. "Forskrift om forvaltning av hjortevilt" § 7). Det framgår videre av naturmangfoldloven § 16, tredje ledd at "Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd"

Det vil alltid knyttes usikkerhet til konsekvensene ved at arter etablerer seg og øker i antall. Det er gjort forsøk på å beregne de økonomiske konsekvensene for skogbruket på grunn av beiteskader av hjort på Vestlandet. (Skogbrukets kursinstitutt 2009) Overføringsverdien til Østlandet med andre skog og beiteforhold kan diskuteres, men tallene kan allikevel gi en indikasjon. Den skade hjorten gjør på skogen på Vestlandet sett under ett utgjør om lag 60 % av høstingsverdien av hjorten. Erfaringsmessig vet en at lite hjort gjør liten skade på skog. Når stammen blir stor, blir det knapphet på mat, og særlig på mat av god kvalitet. Hjorten må ta det spiselige den kan få tak i, og på vinteren vil det i mange distrikter si bark, skudd og eventuelt bar fra trærne. Skadene kan også være svært ujevnt fordelt. Noen distrikter og skogområder får hardt beitetrykk og store skader selv ved en relativ glissen hjortestamme, mens andre skoger får liten eller ingen skade selv ved tette bestander. Tettheten i stammen kan også variere mye over korte avstander, både i jakta og særlig om vinteren. Spesielle overvintringssteder har ut fra topografiske forhold og snøforhold store ansamlinger, og dermed store skader på skog. I tillegg til skogskadene, gjør hjorten stedvis store skader på innmark på Vestlandet.

5.1. Mål for hjorteforvaltningen

- Så snart hjortebestanden i Aurskog-Høland produserer et høstingsverdig overskudd skal det raskt åpnes for jakt på hjort.
- Hjortebestanden skal holdes på et lavt nivå for å unngå skader på skog og innmark.
- Utviklingen av hjort i kommunen skal overvåkes ved at sett hjort skal påføres sett elg skjemaet under elgjakta.

6. Forvaltning av bever

Beverbestanden blir stadig større i kommunen og vi har i dag bever i nær sagt alle sjøer og vassdrag, noe som også fører til en del skader på skog og innmark. Antall fellingstillatelser tildelt fra kommunen har vært økende og det ble i jaktseasonen 2011-12 delt ut 95 fellingstillatelser på bever. De seinere årene er det rapportert fellingsprosent på ca. 20 % noe som fører til en stadig større bestand.

6.1. Mål for beverforvaltningen

- Beverbestanden skal holdes på et akseptabelt nivå i forhold til de skader den gjør i vassdragene.
- Det skal jobbes med å legge til rette for en bedre utnyttelse av beveren som ressurs. Derfor bør beverforvaltningen organiseres i vald som i størst mulig grad omfatter hele eller større deler av vassdrag, slik at det legges til rette for en vassdragsvis forvaltning av bever.
- Forvaltningen av bever skal som hovedregel utøves på bakgrunn av bestandsplaner. Planen skal minimum inneholde:
  - Konkrete mål for utviklingen av beverbestanden, og hvor i vassdraget man ønsker/ikke ønsker etablering av kolonier.
  - Dokumentert grunneierliste med oversikt over gårds- og bruksnumre og tellende vannlengde.
  - Kart for valdet med opplysninger om aktive kolonier, beverhytter og avmerket strandlinje der beveren har fast tilhold eller bruker fast (tellende vannlengde)
  - Navn og adresse for valdansvarlig.
- Alle ordinære fellingstillatelser på bever bør tildeles ut fra flerårige bestandsplaner og vald med minst 10 fellingstillatelser bør tildeles fri kvote.

Foto: Stian Sandbekkbråten

- Tellende vannlengde skal legges til grunn for tildeling av fellingstillatelser. Minste tellende vannlengde settes til 2000 meter og skal justeres når bestandssituasjonen tilsier dette.
- Skadefellingstillatelser bør kun deles ut unntaksvis når det anses nødvendig i forhold til de skader beveren gjør i vassdraget, og det ikke er muligheter for felling gjennom ordinær fellingstillatelse.

7. Forvaltning av småvilt

Forvaltningen av småvilt er tillagt jaktrettshaverne, og kommunen har i henhold til lovverket ingen konkrete forvaltningsoppgaver.

7.1. Mål for småviltforvaltningen

- Kommunen vil stimulere til samarbeid mellom grunneiere om jaktordningen. Større jaktområder og bedre tilgjengelighet vil kunne øke verdien av småviltjakta. Lokal innflytelse på forvaltningen av rovdyr vil kunne øke interessen for småviltjakt.
- Kommunen ønsker å stimulere til taksering av småviltbestandene. Taksering vil føre til bedre kartlegging av småviltressursene, på lik linje med taksering/registreringer av hjortevilt, og på den måten gi bedre grunnlag for forvaltningen. Det er et ønske om å øke kunnskapen om småviltet i kommunen, og bevisst forvalte småviltbestandene.
- Kommunen ønsker at egne arealer skal være tilgjengelige for innbyggerne.

Foto: Jon Arne Kongtorp

7.2. Gjess

Direktoratet for naturforvaltning har en nasjonal og overordnet handlingsplan for gjess, og forankret i denne har Fylkesmannen i Oslo og Akershus en regional forvaltningsplan for gjess. Kommunene er oppfordret til å ha lokale handlingsplaner. Aurskog-Høland kommune innlemmer derfor et eget kapittel om gjess i denne planen.

7.2.1. Mål, lokale utfordringer og avgrensning av problemområder

I Aurskog-Høland kommune har vi hekkende bestander av kanadagås og grågås. Kommunen ønsker å følge opp regionale forvaltningsmål for gjess, fastsatt gjennom forvaltningsplanen for gjess i Oslo og Akershus samt våre egne mål for småviltforvaltningen.

Utfordringer lokalt er beiteskader i jordbrukslandskapet og sanitære problemer i friluftsområder. Vi ønsker å redusere problemene med gjess til et minimum. I den forbindelse understreker kommunen at gjess skal forvaltes aktivt i problemområdene knytta til jordbrukslandskapet og friluftsområder. I problemområder skal det være åpning for mer fleksible bestandsregulerende og avbøtende tiltak, som eksempelvis søknad om skadefelling og eggsanking/-punktering.

En gjennomgående og omfattende kartlegging av utbredelse, antall, hekking samt beiteskader og sanitære problemer er ikke gjennomført. Det er dog ingen grunn til å tro annet enn at bestandene av både grågås og kanadagås er robuste, slik også Fylkesmannen i Oslo og Akershus konkluderer med regionalt.

7.2.2. Avgrensning av områder avsatt for gjess

I Aurskog-Høland kommune har vi store og mange arealer som er aktuelle for både «mellomlanding» og hekkeområder. Å avgrense slike områder er lite hensiktsmessig i Aurskog-Høland kommune.

7.2.3. Aktuelle tiltak innenfor hvert problemområde

Hvilke tiltak som er aktuelle å iverksette i hvert enkelt problemområde i Aurskog-Høland kommune skal kartlegges, vurderes og avklares, noe som gjøres i samarbeid med grunneiere/rettighetshavere samt interesseparter. Tiltak som er mest aktuelle for å redusere bestandene og som er avbøtende, er skadefelling, egganking og eggpunktering. Grunneiere/rettighetshavere skal sende søknad til kommunen om tillatelse for gjennomføring av tiltak. Hva slags tiltak, omfang og når tiltakene skal gjennomføres spesifiseres i kommunens tillatelse, dersom tillatelse gis.

7.2.4. Tilrettelegging for jakt for å redusere behovet for forvaltningstiltak

Kommunen oppfordrer til samarbeid grunneiere/rettighetshavere imellom, og at større jaktvald etableres. På en slik måte kan ressurser settes inn for å bedre den praktiske forvaltningen, det være seg avbøtende tiltak så vel som utøvende jakt (skadefelling eller jakt innenfor ordinær jakttid).

7.2.5. Samarbeid og koordinering med nabokommuner

Aurskog-Høland kommune er en stor landbrukskommune, med mange tjern, innsjøer og elver/bekker. Levestedene for gjess er mange. Flere av våre nabokommuner har andre geografiske forhold og utfordringer. Aurskog-Høland kommune samarbeider tett med nabokommuner på mange områder, noe vi gjør innen viltforvaltningen også når og der det er aktuelt.

7.2.6. Informasjonstiltak

Det kan være hensiktsmessig med informasjon til både grunneiere/rettighetshavere og innbyggere generelt knytta til friluftsområder. Aktuell informasjon om gjess kan samordnes med informasjon om eksempelvis fisk/fiske og edelkreps/krepsing.

8. Viltfondet

8.1. Generelt

Opprettelse og bruk av lokalt viltfond er hjemlet i ” Forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort”. Under gjengis formålsparagrafen for fondet.

§ 1. Formål

Formålet med kommunale viltfond er å skape økonomisk bakgrunn for å fremme viltforvaltningen i kommunen og fylkeskommunen.

Kommuner der det er adgang til jakt etter elg og/eller hjort skal etablere et kommunalt viltfond. Øvrige kommuner kan etablere et slikt viltfond i samsvar med reglene i denne

forskrift. Fylkeskommuner som mottar overføring fra statlig viltfond skal etablere fylkeskommunale viltfond.

Det kommunale viltfondet kan i følge § 5 brukes til

- Tilskudd til tiltak for å fremme viltforvaltning, styrke kunnskapen om viltet, jaktorganisering m.m. i kommunen og nabokommuner gjennom samarbeid i regi av organisasjoner, enkeltpersoner eller kommunen selv.
- Å dekke kommunens utgifter til ettersøk og håndtering av skadd vilt og fallvilt i kommunen.
- Tiltak for å forebygge skader på landbruksnæring voldt av hjortevilt.
- Tilskudd fra det statlige viltfondet.

8.2. Retningslinjer for Viltfondet i Aurskog-Høland kommune

Bruk av viltfondsmidler prioriteres som følger:

1. Dekke kommunens utgifter til ettersøk og håndtering av skadd vilt og fallvilt i kommunen.
  2. Tiltak som fremmer en god forvaltning og organisering.
  3. Tiltak for å øke kunnskapen om viltbestandene i kommunen.
  4. Andre tiltak i tråd med ”Forskrift om kommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort” kan tilgodesees dersom det er rom for dette i henhold til budsjettet. Herunder foring av elg for å holde elgen borte fra de veistrekningene som har mest elgpåkjørsler i kommunen.
- Tiltak som favner store brukergrupper/mange interessenter i kommunen prioriteres fremfor enkeltsøknader.

Som inntekter til fondet skal regnes:

- Offentlig fellingsavgift for elg og hjort fastsatt av kommunen.
- Tilskudd fra det statlige viltfondet.
- Fondets årlige avkastning.
- Inntekter fra omsetning av ulovlig felt vilt og fallvilt av hjortevilt og bever samt hjortevilt som felles etter tillatelse gitt i medhold av naturmangfoldlovens § 18 (skadefelling).

Fellingsavgiftens størrelse følger øvre ramme som blir vedtatt hvert år i Statsbudsjettet.

Viltfondets størrelse bør minimum ligge på et beløp som tilsvarer den totale årlige fellingsavgiften. Dette for å ha rom for handling når gode prosjekter tilsier det.

9. Litteratur

Hårstad, G. O. 2009. *Prosjektrapport: Hjorteskader på skog, Spørreundersøkelse blant kommunale skogansvarlige på Vestlandet*, Skogbrukets kursinstitutt, Honne.

Solbraa, K. 2003. *Veiledning i Elgbeitetaksering*, 3. utg., Skogbrukets Kursinstitutt, Honne.

Lover og forskrifter finnes på: <http://www.lovdatab.no/>

Felt- og sett elg statistikk, trafikkpåkjørsler, finnes på: <http://www.hjortevilt.no/>

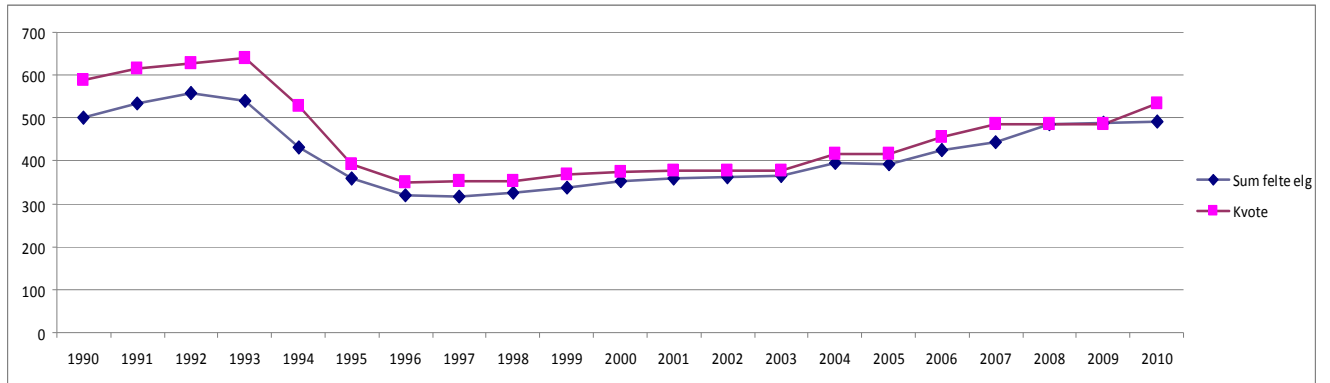
10. Vedlegg; Data for sett/felt elg, slaktevekter og trafikkdrept elg

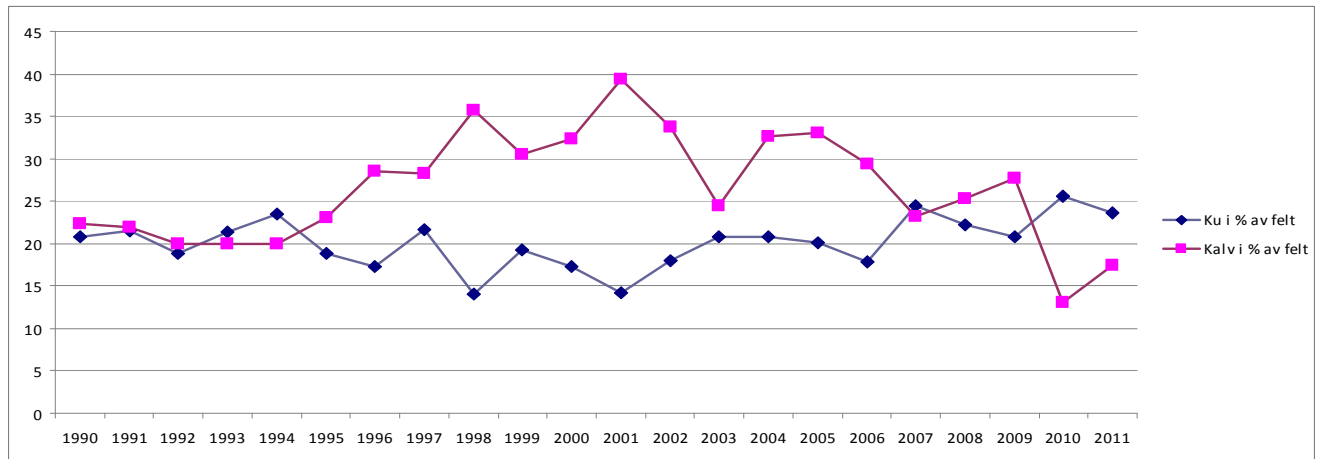
Foto: Jon Arne Kongtorp

10. Vedlegg

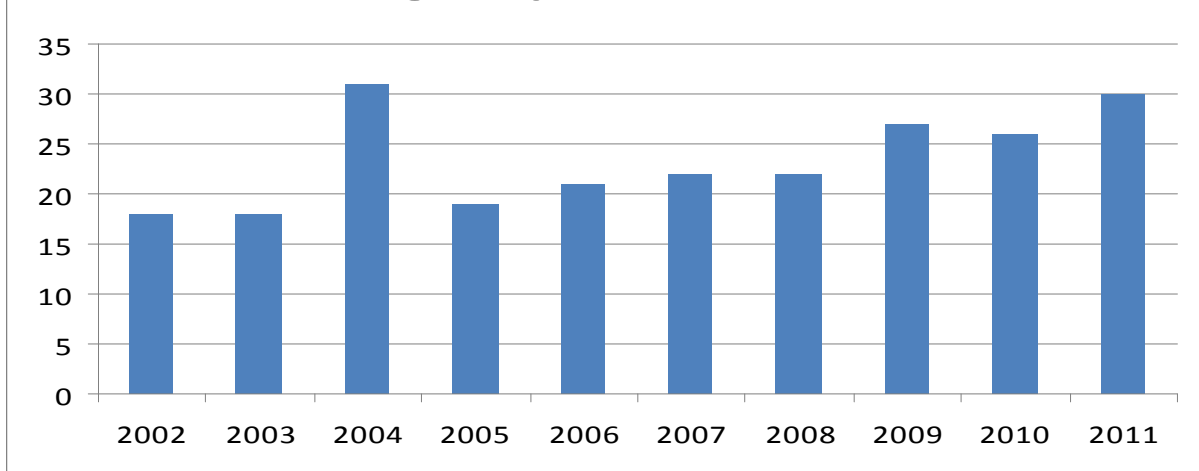
Felt elg og tildelt kvote 1991-2011

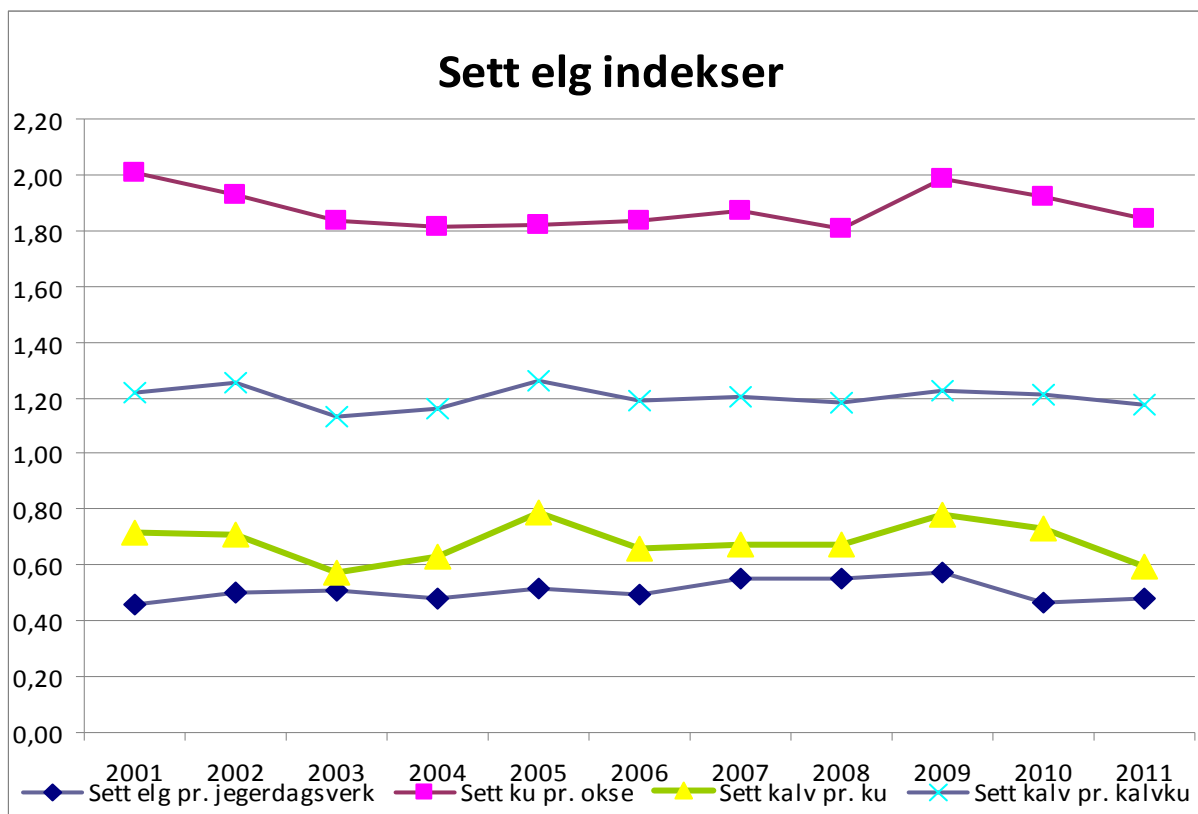

Ku og kalv andel av felt elg

Elg drept i trafikken

Sett kalv pr. ku: viser kalveproduksjon pr ku (antall observerte kalver deles på ant obs kuer og kviger).

Sett kalv pr kalvku: viser hvor stor andel av kalveførende kuer som har tvillinger (ant obs kuer med tvillinger deles på summen av alle kuer med enkelt og tvillingkalver).

Sett ku pr okse: kuer/kviger fordelt på antall okser (viktig med relativt høy andel okser for å få nok store okser som sikrer paring til rett tid. Paring til rett tid gir store kalver. Små og unge okser gir også større andel hokalver som forsterker et ev skeivt kjønnsforhold).

